

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaalla, maaliskuun 1. päivänä 2017

PricewaterhouseCoopers Oy

KHT-yhteisö

Jouko Malinen

KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

HKScan Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

LAUSUNTO

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet HKScan Oyj:n (y-tunnus 0111425-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2016. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

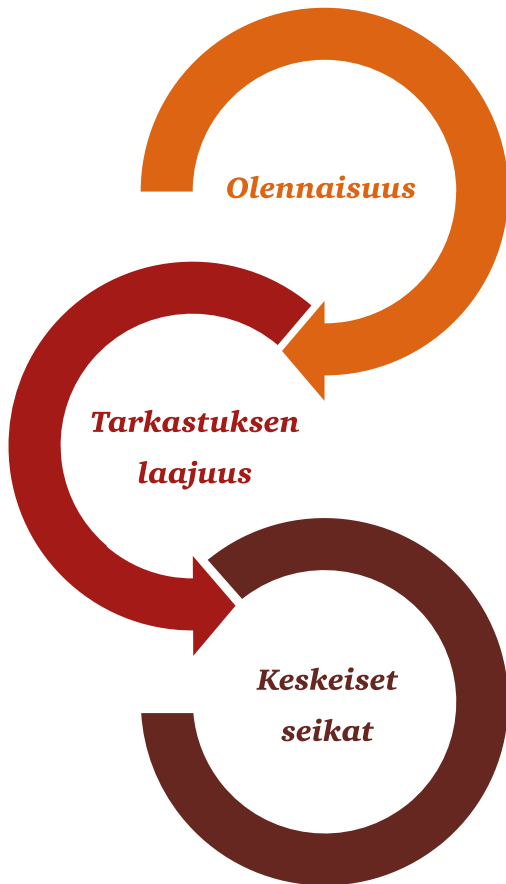
Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

TARKASTUKSEN YLEINEN LÄHESTYMISTAPA

Yhteenveto

Olennaisuus

- Määrittelimme konsernitilinpäätökselle olennaisuuden 4 miljoonaa euroa, käyttäen vertailukohteen tulosta ennen veroja ja liikevaihtoa

Konsernitarkastuksen laajuus

- Suoritimme tilintarkastuksen HKScanin-konsernin yhtiöissä, jotka konsernin taloudellisen aseman ja tuloksen kannalta ovat merkittävimmät. Tilintarkastus kattoi konsernin emoyhtiön sekä yhtiöt, joilla on merkittävät toiminnot Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Virossa.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Liikearvon sekä muiden hyödykkeiden arvostaminen
- Vaihto-omaisuus
- Liikevaihdon tulouttaminen

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	4 miljoonaa euroa
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	Tulos ennen veroja ja liikevaihto.
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi sekä tuloksen ennen veroja että liikevaihdon, koska käsityksemme mukaan nämä yhdessä antavat tarkoituksenmukaisen perustan tilinpäätöksen lukijoille heidän arvioidessaan konsernin suoriutumista. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi 0,5 % liikevaihdosta ja 5,0 % tuloksesta ennen veroja, jotka ovat tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksytyjen määrällisten rajojen puitteissa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksenlaajuuden määrittäminen

HKScan-konsernilla oli tilikaudella merkittäviä toimintoja Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Baltiassa. Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon HKScan-konsernin rakenteen sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Suoritimme tilintarkastuksen HKScanin-konsernin yhtiöissä, jotka konsernin taloudellisen aseman ja tuloksen kannalta ovat merkittävimmät. Tilintarkastuksemme kattoi konsernin emoyhtiön sekä yhtiöt, joilla on merkittävät toiminnot Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Virossa. Harkintaamme mukaan muihin HKScan-konsernin yrityksiin ei liity olennaisen virheen riskiä konsernitilinpäätöksen kannalta ja täten näiden osalta tarkastustoimenpiteet rajoituivat pääosin analyttisiin tarkastustoimenpiteisiin.

Näillä toimenpiteillä olemme hankkineet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssia HKScan-konsernin taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
Liikearvon ja muiden hyödykkeiden arvostaminen	
Katso tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 12 (Liikearvo) ja 5 (Poistot ja arvonalentumiset)	
Tilikauden lopussa 31.12.2016 konsernin liikearvo oli yhteensä 77,0 miljoonaa euroa. Yhtiö on velvollinen testaamaan liikearvon arvonalentumisten varalta vähintään kerran vuodessa.	Arviomme johdon arvonalentumistestauksen laadintaperiaatteiden asianmukaisuutta ja vertailimme niitä asianmukaisiin tilinpäätösstandardeihin.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
<p>Kiinnitimme tähän erään tilintarkastuksessamme erityistä huomiota, koska arvonalentumistestaus perustuu useihin oletuksiin kuten arvioituun kasvuvauhtiin, tuleviin kassavirtoihin ja käytettyyn diskonttokorkoon. Lisäksi arvonalentumistestauksen tulokset saattavat tuoda esille muiden hyödykkeiden arvonalentumistarpeita, joista merkittävimmät ovat tuotantolaitokset.</p>	<p>Arvioimme arvonalentumistestauksessa käytettyä kasvuvauhtia, kassavirtaennusteita ja diskonttokorkoa ja vertasimme niitä viimeisimpiin hallituksen hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin.</p> <p>Arvioidessamme keskeisiä oletuksia, mm. pääoman keskimääräistä kustannusta, käytimme tarkastuksessa myös arvonmääritysasiantuntijoitamme</p> <p>Tarkastelimme aikaisempien vuosien arvonalentumistestauksissa käytettyjen kassavirtaennusteiden toteutumista arvioidaksemme ennusteiden tarkkuutta.</p> <p>Lisäksi arvioimme liitetietojen riittävyttä.</p>
Vaihto-omaisuus	
<p>Katso tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 18 (Vaihto-omaisuus)</p> <p>Tilikauden lopussa 31.12.2016 konsernin vaihto-omaisuus oli yhteensä 116,1 miljoonaa euroa.</p> <p>Vaihto-omaisuus koostuu pääosin aineista ja tarvikkeista, keskeneräisistä tuotteista sekä valmiista tuotteista.</p> <p>Keskityimme tarkastuksessa erityisesti keskeneräisiin sekä valmiisiin tuotteisiin, koska vaihto-omaisuuslaskenta lihantuotannossa sekä vaihto-omaisuuden arvostaminen on vaativa alue, joka sisältää arvionvaraisuutta.</p>	<p>Arvioimme konsernin laskentaperiaatteiden asianmukaisuutta koskien keskeneräisten ja valmiiden tuotteiden hankintamenolaskentaa sekä nettorealisaatioarvon määrittelyä ja vertailimme niitä soveltuviin tilinpäätösstandardeihin.</p> <p>Hankimme käsityksen konsernissa vallitsevista vaihto-omaisuuden hankintamenon ja nettorealisointi-arvon määrittelyä koskevista prosesseista ja kontrolleista.</p> <p>Testasimme otannalla relevantteja laskelmia ja tehtyjä kirjauksia varmistaaksemme siitä, ovatko ne yhdenmukaisia konsernin laadintaperiaatteiden kanssa.</p>
Liikevaihdon tulouttaminen	
<p>Katso tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 1 (Toimintasegmentit)</p> <p>Myyntisopimukset pitävät sisällään usean tyyppisiä hintakomponentteja kuten myönnettyjä alennuksia, myyntivolyymeihin perustuvia hyvityksiä ja markkinointitukia.</p> <p>Keskityimme tähän alueeseen, koska liikevaihdon tulouttaminen vaatii johdon arviota liittyen esimerkiksi myyntivolyymien arviointiin, joka puolestaan vaikuttaa kirjattavaan liikevaihdon määrään.</p>	<p>Arvioimme konsernin liikevaihdon tulouttamisen laskentaperiaatteiden asianmukaisuutta ja vertailimme niitä soveltuviin tilinpäätösstandardeihin.</p> <p>Hankimme käsityksen konsernissa vallitsevista tuloutusta koskevista prosesseista ja kontrolleista.</p>

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
	<p>Testasimme otannalla myyntihinnan alennusten ja myyntivolyymiin perustuvien hyvitysten laskelmia, näiden kirjausajankohdan oikeellisuutta ja tehtyjen kirjausten yhdenmukaisuutta myyntisopimusten ehtojen kanssa.</p> <p>Tarkastimme otannalla myyntitapahtumia ja hyvityslaskuja lähellä tilinpäätöspäivää varmistaaksemme siitä, että ne on kirjattu oikealle tilikaudelle.</p>
Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme	

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksemme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen

osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 01.03.2017

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Jouko Malinen

KHT